

naše pokrajine, je Vsevečni dal Slovencem — Slomška. On je zastavil vso veličino svojega duha za svoj tlačeni rod, da mu ohrani jezik in vero. Slomšek nam je dal slovensko knjigo, ki naj vedno spremlja naš rod, ga čuva prevar in zmot. Vzgojil je nebroj delavcev, vzbudil sejavce svojih vzorov, utrdil jih v pravi ljubavi do domovine. Njegovi učenci in potomci so zakurili stražne ognje po naših selih v obliki izobraževalnih društev, zadrug, vzgojili nove stražarje in velik krog borcev za našo bodočnost. Ob njihovem iskrenem domoljubju se je razbijal tudi val, v narodnih bojih minulih desetletij je dozorevala misel otresti se tisočletnega robstva.

Doživeli smo svetovno vojno. Leta so tekla počasi, veliko prepočasi za našo izmučeno domovino. Žarek novega upanja je posijal v naša zbegana in utrujena srca, ko je leta 1917 ob sodelovanju Kreka in takratnih slovenskih poslancev bila predložena majniška deklaracija na Dunaju. A prišel je čas po svetovni vojni, ki nas je prevaral. Z združenimi močmi smo si gradili novo domačijo, skupno ognjišče, ki naj ogreva vse, ki se zbirajo ob njem, svojo Jugoslavijo, v kateri naj živimo vsi kot bratje in delujemo za njeno moč in veličino. V tem pravcu se je nadaljevalo delo v naših prosvetnih organizacijah, ob tem se je vzgajal rod, ki vstaja zvest svoji govorici, zvest katoliškim načelom v okviru in pravcu iskrenega idealizma jugoslovanske misli. — Že čez četrto stoletja budno zasledujem vso kulturno delovanje naših društev prav posebno po vojni in lahko z mirno zavestjo zapišem, da so bila katoliška prosvetna društva pravi stražni ognji z zvestimi stražarji, posebno na severu Jugoslovanske kraljevine. Čitam v časopisu, da jih mnogo zopet veselo deluje. Iskreno jih pozdravljam!

Stražni ognji nam bodite,
z žarkim svitlom nas učite:
vere, govorice svoje ne izdati,
kralju, domovini vedno zvest ostati!

In sedaj je postalo očitno, kaj je ničvrednejš nameraval. Padovka je med tem prišla s skledo in dakel se je takoj spravil nad njo, požrešno popojil iz nje vse koščke mesa in debele kože, in ko je bedasti pudel pri dvoriščnih vratih končno le uvidel, da tamkaj prav res nič ni, kar bi moral obljajati, in ko je pritekel nazaj k obedu, je našel v skledi le nekaj krompirjeve žlempce še, ki mu jo je velikodušno pustil dakel.

Ta pasja zgodba me je zanimala skoraj bolj kakor pa Timova pustolovščina. Spočetka sem sklenil, da je nikomur ne povem, ker bi je pač nihče ne verjel. Toda povedal sem jo vendarle gospodu Boltežarju in nadučitelju, ko smo se zopet sešli pri skatu. Nadučitelj je le pokimal z glavo in se rahlo nasmehnil; Boltežar pa je rekel: »Sijajna lovska latinščina!« Torej mi nobeden ni verjel. Tedaj sem povabil gospoda h kosilu, kajti ta pasja komedija se je ponavljala vsak dan, iz česar sem začel marsikaj sklepati.

Boltežar je prišel že naslednji dan in se je prepričal, da sem bil govoril resnico.

Za vsak dinar gre, ljubi stariši!

posebno ob začetku šolskega leta, ko je toliko izdatkov.
Zato naročite svojim malim, da kupujejo šolske knjige in potrebščine le pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Kralja Petra trg 4

Zaradi naših nizkih cen si boste prihranili marsikak dinar!

MOŽJE IN FANTJE DEKANIJ BRASLOVČE, CELJE IN NOVACERKEV.

V nedeljo dne 24. septembra priredijo možje in fantje dekanij Braslovče, Celje in Novacerk v Petrovčah proslavo 1900letnice našega odrešenja na križu. Pridite vsi! Spričajte, da vam je beseda križa velika, sveta stvar, vredna največjih žrtv. Shod se vrši po sledečem sporedu: Ob 9. uri pridiga in sv. maša. Po sv. maši še dva govora in sicer govori g. dr. Hohnjec za možje in g. dr. Ostrc za fante. Potem liturgije in posvetitev presv. Sreca. Petje oskrbijo možje in fantje. Peto se bo: pred pridigo: Mihelečič, Možje in fantje Materi Mariji, četverglasno. Mašna: Mihelečič, O Bog v nebeški slavi, štiri glasno. K darovanju: P. Avg. Hribar, Ti o Marija, enoglasno (Cecilija). Po povzdigovanju: Mihelečič, Jezus naj živi, štiriglasno. Po obhajilu: Mihelečič, Kristus mora kraljevati, enoglasno, konec dvoglasno. Pred govori: Kilmovec, Angel Gospodov, dvoglasno. Po govori: Premrl, Povsod Boga, enoglasno. Sekirice za pesmi se pošljejo po pošti. Kdor nima pesmi, naj piše g. pevovodji Mihelečič Alojziju v Celju.

Laporje. V nedeljo dne 17. septembra bo za našo župnijo važen dan. Proslavimo namreč 30letnico, odkar deluje naše prosvetno društvo. Prireditev bo po večernicah, to je okoli 3. ure popoldne, v župnijskem kozolcu. Na sporedu je med drugim slavnostni govor, odli-

kovanje novo imenovanih častnih članov ter krasna igra »Pri kapelici«. Lepo vabimo vse, staro in mlado, od blizu in daleč, da zagotovo pridete in privedete vsak vsaj enega tovariša ali tovarišico. Vstopnina je majhna. Bomo pokazali, da katoliški Slovenci še smo in ostajamo. Na veselo svidenje!

Gornjigrad. V nedeljo dne 17. septembra, ob treh popoldne priredijo združeni cerkveni pevski zbori, včlanjeni v Pevski zvezi, koncert v Gornjemgradu in sicer v veliki škofijski dvorani. Nastopi 7 zborov in sicer: Šmihel nad Mozirjem, Mozirje, Nazarje, Smartno ob Dreti, Bočna, Sv. Frančišek in Radmirje, skupno do 150 pevcev. Zakaj pač ne gornjegrajski, ki jih je sicer lepo število? Najprvo bo pozdrav navzočemu nadškofu in biseromašniku g. dr. Jegliču, potem deklamacija in nato proizvajanje raznih narodnih pesmi. Naj nikdo od blizu in daleč ne zamudi te krasne prilike ki bo obenem poklonitev očetu slovenskega naroda.

Pišec. »Človek se rodi, živi in mora umreti.« Tako je zapisal on, katerega desetletnico smrti bodo Pišec proslavili dne 17. t. m., in sicer Maks Pleteršnik. Skromen, saj je bil proti vsem hrupnim veselicam, veren, ko ni bilo nedelje in praznika, dokler ni pritisnila bolezen, da bi ne bil pri sv. maši, in radodaren, saj se je vsako leto sam zglasil v župnišču ob veliki noči, da je odrajal svoj dar župnijskim revežem, zasluži tudi tem primerno proslavo. In rodil se je v Pišecah, ži-

»Saj mora dakel, ta mrcina, misliti«, je rekel osuplo.

»Saj tudi misli, gospod Boltežar! Za to njegovo lopovščino mu je treba domišljije, razumskega sklepanja, igralske umetnosti. Da, dragi prijatelj, v eni sami pasji mrcini nam gospod Bog zastavi več ugank, kakor pa jih lahko človek reši.«

Nadučitelj je kot druga glavna priča žalibog prišel dan prepozno. Ta dan je namreč Padovka razdrila mično igro. Prišla je s skledo, še predno je udarila ura. Tedaj sta psa še spala. In rekla je surovo:

»Le čakaš, dakel, živina, ti že preženem, da ne boš več opeharil pudelna za meso!«

Sunila je dakelna z nogo, postavila na tla skledo, na katero sta planila psa renčé, in vsa mičnost je bila pri kraju.

Razjarjen sem šel na dvorišče in zapodil Padovko od hiše.

Čez dva dni je bila Padovka zopet pri nas. Prišla je objokana, naj jo vendar zopet sprej-

Tak dvig morske površine bi povzročil vesoljni potop na vseh delih sveta. Vzhodna obala Združenih ameriških držav z znamenitimi lukami in svetovnimi mesti bi se popolnoma pogreznila v vodovju. Iznad vod bi samo še lukali vrhi nebotičnikov. Ravno take bi bile posledice vesoljne poplave tudi za Evropo. London in pretežni del Angleške bi se pogreznila. Holandija bi zginila čisto s površja. Valovi Sredozemskega morja bi segali daleč v afriško puščavo Saharo. Črno morje bi se združilo s Kaspiškim. Po obljudenih ravninah Azije, in tamkaj, kjer živijo danes po dolinah obeh

vel je med nami v mladih letih, pozneje je hodil k nam na počitnice in prišel je domov tudi umret. Pa je v tisti dobi, ko so že val obupavali nad slovenskim slovarjem, pograbil za delo. In Slovenci smo dobili slovar, ki nosi slavo in ime naše in Pieteršnikovo celo preko mej domovine. Bil pa je tudi narodnjak z dušo in telesom. Da se mu oddolžimo, mu bomo odkrili dne 17. t. m. na rojstni hiši za desetletnico smrti spominsko ploščo. Čela proslava se prične že na predvečer, ko bodo na vseh hribočkah zapalili kresovi, ki naj oznanjajo našo ljubezen do moza velika in do vsega, kar je naš Maks ljubil. Dne 17. septembra bo ob desetih slovesna pridiga o Pieteršniku in zanj asistiranja sveta maša. Pridiguje č. g. Janko Mlakar iz Ljubljane, ki je bil učenec profesorja g. Maksa. Po sveti maši bo komemoracija na grobu pokojnega s primernim nagovorom. Popoldne po večernih čah bo odkritje plošče na hiši št. 66 v Piščah. Spored: Pozdrav, deklamacija, petje, slavnostni govor g. dr. Lončarja iz Ljubljane, godba. Po odkritju plošče bo v cerkveni dvorani »Slovesni dom« drama v štirih dejanjih »Moč zemlje«, ki ji je oče naš rojak bogoslovec Davorin Petančič. Seveda, če bo merodajnim faktorjem prav, da se tudi konec proslave izvrši po zamišljenem programu. Udeležita se proslave tudi »Slovenska Matice« in »Društvo prijateljev humanističnih ved« iz Ljubljane. Tako se hočemo oddolžiti zaslugi našemu možu. Da bomo ga pa bolje spoznali, bomo na proslavi in sicer prodajali majhno brošurico o Maksu Pieteršniku, da krijemo stroške, ki so s proslavo v zvezi. Že danes pa vse, ki so Pieteršnika poznali in se zanimajo za proslavo, vabimo k obilni udeležbi! Na svidenje!

Ormož. Ustanovni občni zbor podružnice ZA KS se bo vršil dne 17. septembra ob osmih v jutro v mali dvorani Kletarskega društva. Tovariši absolventi, udeležite se ga polnoštevilno.

St. Rupert nad Laškim. Prihodnjo nedeljo dne 17. septembra gostuje tukaj Prosvetno društvo iz Tremarj z veseloligro: »Dve nevesti«. Vrši se ob 11. uri dopoldne v šolski dvorani. V odmorih igra tamburaški zbor. Pridite polnoštevilno!

*

Indij in Kitajske milijoni prebivalcev, bi tvorili valovi ledenih voda nova morja. Najbolj znameniti otoki bi čisto zginit. Sila vod bi porinila v notranost pokrajin največja pristanišča, cele države in pokrajine bi bile obdane od morij. Od ravnokar opisane nesreče bi bil prizadet pretežni del človeštva in vsa kultura na svetu bi bila uničena.

Opisano je v domišljiji porojeno, a vendar bi se lahko zgodilo. Znano je, da izžareva sonce na našo zemljo komaj 2735 milijonski del svoje celotne toplote. Srednja letna temperatura v Evropi je 13 stopinj, a brez solčnih žarkov

Poljedelski praznik v Siamu.

V Siamu v vzhodni Indiji imajo trgovci, ki hočejo postati deležni dobičkanosne trgovine, poseben dan: poljedelski praznik. Ta dan se odloči: Ali bo trgovina cvetela. Barometer za provciti dobička so — ministrove hlače in sicer ministra za kmetijstvo. Poljedelski minister je v Siamu najvažnejša osebnost in vanj so uprti pogledi celotnega prebivalstva. Nepregledna množica se drenja na slavnostnem prostoru in skrivnostno mrmranje ljudskih mas takoj potihne, kakor hitro je ostavil g. minister svoj krasni voz, da bi izvršil po predpisanem obredu majske setve. V ta namen je oblečen dostojanstvenik v narodno oblačilo: v široke, svilene hlače in nad temi majhen telovnik z zlatimi gumbi. Na sredini ogromnega četverokota, katerega tvorijo gledalci ter vsa oblastva, stoji kmetijski minister povsem sam s semenom v roki. Nato poklekne in izvrši obred setve.

Baš sedaj je nastopil veliki in odločilni trenutek. Minister govori molitev k Budhi in vstane. Pri vstajanju mu sledijo tisočere in tisočere oči z največjo napetostjo. Vsa pozornost je posvečena njegovim širokim, svilenim hlačam. Predno je pokleknil, si jih je zasukal. Ako ostanejo hlače, ko je vstal, zavihane na kolenu, je sigurno, da bo pustil dež nase čakati. Če pa padejo hlače pri dvigu od tal lepo na čevlje, ne bo nobenega pomanjkanja dežja. Če ostane ena noga od hlačnice nezagrnjena, potem se je treba tekom 24 ur lotiti zarotovanj, brez katerih bi bila

žetev ogrožena. V slučaju, da se hlače raztrgajo, ni nobenega upanja na žetev, ter prospeh živine, poletje bo prepreženo z vremenskimi nesrečami.

Seveda niso te napovedi ministrskih hlač končnoveljavne. Zadevo s hlačami se lahko spravi v red in jo preobrne — vol. Ko je končan prvi del obreda, prične drugi, ki obstoji v tem, da ponudi jo volu s kraljeve posesti žita in riža. Ako vol ne poskusi hrane, bode žetev skrajno slaba.

Pred leti so bila znamenja, katera je nudil poljedelski praznik, skrajno slaba. Minister si je pri vstajanju od tal razčesnil hlače in vol je odklonil hrano. Siamsko časopisje je bombardiralo vlado, naj ponovi obred, predvsem pa mora poljedelski minister takoj odstopiti. Minister ni podal ostavke, je pa bil kraljev bratranec, in je ostal na svojem mestu. Njegovo vstrajanje na ministrskem stolu je bilo sijajno opravičeno: taisto leto je žetev boljše izpadla, nego vsa prejšnja leta. Žitne cene so pa padle tako nizko, kakor jih niso pomnili najstarejši in to dejstvo je utrdilo vero v čuvanje od bogznaj od kaj podedovane navade obredov poljedelskega praznika, ki so napovedovali za poljedelce slabe čase.

Poljedelski praznik zaključijo v Siamu ljudske množice s pohodom na polja, kjer čakajo solnčni vzhod in iz tega jim prorokujejo številni čarovniki bodočnost za eno leto. Siamski čarovniki so zelo ugledne osebnosti. Najbogatejši in evropsko naobražen siamski trgovec se ne poda na trgovske posle, ne da bi poprej vprašal za svet čarodeja.

Pobrazlje pri Mariboru. Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku g. Miki Ivana, hišnega posestnika in ključavničarja državne

železnice v pokoju. Umrli je bil radi neozdravljive živčne bolezni preko 14 let priklenjen deloma na posteljo, deloma v bolniški sobi. Prehladil se je bil v vojskinem času in je bil od takrat nepretrgoma bolan. Vsa zdravniška veda mu ni mogla pomagati do zdravlja. Naj počiva v miru, žalujejo rodbini pa naše iskreno sožalje! — S 1. septembrom t. l. se je usta-

memo, kajti sedaj ne more najti nobenega drugega dela in v bodoče bo dala dakelnu žreti vse, pudelnu pa nič. Tako malo je umela neumna ženščina, za kaj mi je šlo. Toda sprejel sem jo zopet v službo. To velikodušnost sem pokazal tem lažje, ker smo si med tem zastonj prizadevali, da dobimo novo moč, in smo že sklenili, da pošljemo po Padovko sami, ker le nismo mogli biti brez nje. V svoj dnevnik sem zapisal tole misel:

»Poskušaj, da boš na kakršenkoli način nepogrešljiv, četudi samo le radi tega, ker znaš mojstrsko pometati stopnice, ali pa kidati gnoj, in vsi mogočnjaki na svetu se ti bodo dobrikali.«

Popoldne me je obiskal Boltežar. Ponudil mi je novo postrežnico, ki pa je nisem potreboval več.

»Škoda!« je rokel plemeniti mož. »Padovko bi jaz sam rad vzel v službo; zelo pridna vprežna žival je.«

Med pogovorom je nanek beseda tudi na tisto mlado dekle, ki ji je bilo ime Bianka.

Boltežar je rekel:

»Ta Bianka je nečakinja starega Grčarja, ki seka pri vas drva. Njena mati je s komedijanti hodila po svetu. In njena stara mati, žena starega Grčarja, je tudi tako malo prismojena ženska. Razklada s kart, zagovarja bolezen in počenja same take nespodobnosti. Od nje je Bianka morala podedovati nekaj svojih čudnih navad. Dekle je strupena goba v naših gozdovih, stara pa strupen smrček. Dve leti je dekle služilo v mestu. Povsod je utekla, nazadnje pa sta jo stara dva vzela k sebi nazaj. Sedaj meša našim fantom glave. Kakor neumni, debeli brenceljni brenci okrog te strupene gobe in drvi v pogubo.«

»Ali tudi žagarjev?«

»Oh, gospod Hubert, žagarjev je najslabši med njimi! Veste, to me jezi in vendar tudi veseli. Njegov oče namreč, stari Belčar, je strupen človek. Že dvajset let se pravda z grajščino radi vodne pravice in je zmagal v vseh inštancah, ta capin! Nas velja to gromozanske vsote! In tam gori na tistem močvirnatem travniku, ki je njegov, prav pri naši meji, je Belčar naselil Grčarjeve. V nadi, da bo stari uganjal lovsko tatvino